

Lærlingeguide

Guiden til dig, der er i lære
som tømrer, gulvlægger,
tækkemand eller glarmester

2025-2028

1. udgave

Hej lærling

I denne håndbog er nedskrevet en lang række vigtige aftaler, der regulerer dine løn- og arbejdsforhold, som du har brug for på dit arbejde. Det står i din overenskomst. Disse aftaler er ikke vedtaget ved lov eller bestemt af en enkelt person. Det er din fagforening, 3F, der har indgået en overenskomst med arbejdsgivernes forening, DI.

Overenskomsten er forhandlet gennem mere end 100 år og er udviklet til den, du har i dag. En overenskomst bliver genforhandlet med jævne mellemrum. Du skal kende dine rettigheder og pligter, og derfor er det vigtigt, at du læser overenskomsten godt igennem. Husk: Du kan altid ringe eller kigge ned hos din lokale 3F-fagforening, som gerne gennemgår den med dig.

Held og lykke med uddannelsen.

Venlig hilsen
3F Ungdom

Indhold

Tjekliste for lærlinge	7
Indmeldelse i 3F	9
Fordele	10
Løntjek	13
Fælles bestemmelser	
Uddannelsesaftale	14
Frihed og ferie	16
Arbejds miljø og sikkerhed	23
Lønindplaceringstabel	24
Lønindplaceringstabel EUX	25
Overenskomst	
3F og Dansk Byggeri	26
3F og Glarmesterlauget	32
Logbog for praktikperioder	38
3F Ungdom	39
Lokale Uddannelsesudvalg	39

Tjekliste for Lærlinge

**Har du styr på de basale ting? Sæt et kryds
i boksen ud for de ting, du har helt styr på.**

- Min kontrakt/uddannelsesaftale er underskrevet af både mester og jeg
- Jeg har styr på, hvad det er for en overenskomst min virksomhed er under
- Jeg er medlem af 3F
- Jeg får mine lønsedler til tiden
- Jeg får min pension
- Jeg får ferietillæg
- Jeg har en skriftlig aftale om mit værktøj (tømrer)
- Jeg får overtidsbetaling for mit overarbejde
- Jeg har fået det arbejdstøj, jeg har krav på efter min overenskomst
- Jeg ved, hvem min tillidsrepræsentant er i virksomheden
- Jeg ved, hvem min afdelings kontaktperson er
- Jeg får udleveret og gemmer alle mine lønsedler
- Jeg skriver mine timer ned
- Jeg har forsikringsydelse, hvis det fremgår af min overenskomst
- Jeg har en sundhedsordning, hvis det fremgår af min overenskomst

3F

Startet i lære? — meld dig ind i fagforeningen

3F hjælper dig, hvis du får problemer på din arbejdsplads

Hvis du bliver uberettiget fyret, din arbejdsplads går konkurs, eller du ikke trives, er det godt at have en fagforening i ryggen. Det samme gælder, hvis du bliver underbetalt eller ikke får den løn, som du har krav på. Får du en arbejdsskade, kan 3F køre sagen for dig. 3F vinder ofte store erstatninger til medlemmerne.

En stærk a-kasse

3F's a-kasse har nogle af de mest tilfredse medlemmer, blandt andet fordi du altid får personlig betjening og dine dagepenge til tiden.

3F forhandler gode løn- og arbejdsforhold

I 3F har du indflydelse på dine løn- og arbejdsforhold. Når overenskomsten skal fornyes, er 3F en stærk modspiller til arbejdsgiverne. Det betyder, at vi kan forhandle gode aftaler hjem. Og meget mere, end du måske tror, er aftalt mellem arbejdsgiver og fagforening.

Bliv medlem af Danmarks stærkeste fagforening

3F har overenskomster på flere arbejdspladser end nogen anden fagforening. 3F henter hvert år mere end en milliard kroner hjem til medlemmerne i erstatninger. 3F er Danmarks mest lokale fagforening med 65 afdelinger.

5 indlysende fordele

Bliv medlem af Danmarks stærkeste fagforening

3F er Danmarks stærkeste fagforening med overenskomster på flere arbejdspladser end nogen anden fagforening. 3FA er Danmarks mest lokale a-kasse.

Tjek på dine rettigheder

Selvom du er lærling, har du krav på en ordentlig behandling på din arbejdsplads.

- 3F tjekker, du får den rigtige løn
- 3F tjekker din lærlingekontrakt
- 3F tjekker dit arbejdsmiljø

Gratis a-kasse

Du kan blive gratis medlem af 3F's a-kasse, hvis du er lærling.

- Du skal være under 30 år.
- Din erhvervsuddannelse skal tage mindst 18 måneder.
- Din arbejdsgiver skal betale dig løn.
- Du må ikke tjene mere end lærlingelønnen.

Du får dagpenge fra 1. ledige dag, hvis du har været medlem i mindst et år. Hvis du ikke kan blive omfattet af gratis a-kasse, har 3F et særligt tilbud til nyuddannede om betaling af dagpenge i den fire uger lange karenstid efter endt uddannelse. Du skal kontakte din lokale 3F-afdeling for at høre nærmere om tilbuddet.

Medlemstilbud

3F er ikke kun faglige fordele og a-kasse. Du får også tilbud og rabatter. Det omfatter blandt andet:

- Fri adgang til 3F Superliga-kampe
- Indboforsikring
- Fritidsulykkesforsikring
- Pluskortet med rabatter i rigtig mange butikker
- Kurser og arrangementer for unge i 3F Ungdom
- Gratis fysioterapi og kiropraktor
- Og meget, meget mere ...

Læs mere på www.3f.dk

Blåsten Byg A/S Blåovervej 18 9876 Blåover		LØNAFREGNING	
Anders Sand Blåmejsvej 45 9876 Blåover		Side 1 1 Lønperiode uge 21 - 22 2021 P-Nummer BILAG NR.: 30	
LØNMODTAGERNR.	76898733 7865	LØBENR.	341-024514
SE-NR.	12 34 56 78	LØNTRIN	23
CPR-NR.	123456-7890		
01	ARBEJDS TIMER	2	74,00
13	NORMALTIMER 1 X SATS 1	74 X	113,10 3
	ATP-BIDRAG		8369,40
	AM-BIDRAG		90,00
	AM-BIDRAG BEREGNINGSGRUNDLAG 8%	8279,40	662,35
	BENYTTET SKATTEFRADRAG		6998,62
	A-SKAT 37% AF		1.956,00
			7.617,05
		5	2818,31
	PENS.BIDRAG ARBEJSGIVER AMP, B. GRUNDLAG		10.085,13
	PENS.BIDRAG EGET AMP, B. GRUNDLAG		1.023,64
			201,70 4
25	KØRSELGODTGØRELSE KM	116 X	2,19
			254,04
	TIL DISP. PÅ KONTO 9999 999999999 D.10.06.24		6.807,08
			6
	SAMLET PENSION AMP 0187 5879 0000002009878769		1.225,34
ARBEJDS TIMER	74,00	FERIEP. OPSPARING	0,00
AM-GRUNDLAG	8.369,40	BESKAT. Feriepenge	0,00
AM-BIDRAG I ALT	662,35	NETTO BESK. Feriep.	0,00
A-INDKOMST	7.617,05	ANVISTE Feriepenge	0,00
ATP-BIDRAG I ALT	90,00	NETTO ANV. Feriep.	0,00
ATP-BIDRAG LØN	90,00	SH-OPSPARING	0,00
A-SKAT I ALT	2.818,31	SH-BETALING	0,00
FERIEP. GRUNDLAG	8.369,40	SH-SALDO	0,00
		PENSION AMP SAMLET	1.225,34
		PENSION AMP LØNMOD.	201,70
		SK. FRI KM1 ANTAL	0,00
		SK. FRI KM1 X SATS	254,04
		FERIEBERET. LØN 1	8.369,40
		FERIETILLÆG	83,69
		SYGELØN1 M.AM.-BID	0,00
		SÆRLIG OPSPARING 3%	152,14

Løntjek

Følg denne gennemgang på din egen lønseddel, og du skulle være godt dækket ind.

1. Dato

Første skridt er at se, hvilken periode du er aflønnet i. Det står som regel øverst på lønsedlen. Du er 14 dags lønnet og der vil derfor typisk stå f.eks.: Lønperiode uge 1 og 2, 3 og 4 osv.

2. Tæl timer

Den mest udbredte brøler: du får løn for færre timer, end du har arbejdet. Derfor: hvor mange timer står der, du har arbejdet? Og stemmer det med, hvor mange timer du rent faktisk har arbejdet? Skriv dine timer ned i din kalender hver dag og regn sammen hver 14. dag.

3. Timeløn

Står der den rigtige timeløn? Er du i tvivl, kan du spørge din tillidsrepræsentant, om du får den rigtige sats. Har du ikke en tillidsrepræsentant, kontakt da din lokale afdeling.

4. Pension

Du skal betale en del af din løn til pensionen, og det skal fremgå af din lønseddel. Din arbejdsgiver skal også betale noget, og det skal ligeledes fremgå. Hvis det ikke

står på lønsedlen, bør du forhøre dig hos 3F, der kan tjekke hos pensionselskabet eller du kan selv gå ind på pension.dk.

5. Skat

Din lønseddel er dit bevis for, at din chef rent faktisk har indbetalt den skat, han skal. Derfor bør du lige tjekke, at han har trukket ATP, arbejdsmarkedsbidrag og A-skat af din løn. Stemmer det på lønsedlen, kan skattefar ikke komme efter dig, hvis der er rod med dine skatteindbetalinger. Så er det din chefs ansvar. Du skal dog huske at gemme din lønseddel.

6. Løn

Til slut står der, hvor mange penge der er til rådighed på kontoen. Det er det beløb, det hele handler om.

Er du i tvivl? Tag dine lønsedler med ned i din lokale 3F afdeling og få lavet et løntjek.

Uddannelsesaftale

Når du er begyndt på en uddannelse, skal du have indgået en uddannelsesaftale. Det er et stykke papir, som er dit bevis på, at du har en læreplads, og arbejdsgivers bevis på, at han eller hun har en lærling. Denne aftale kan ikke ophæves, uden at én af parterne (dig eller virksomheden) misligholder aftalen i væsentlig grad eller underskriver en ophævelse af aftalen.

Skriv derfor aldrig under på noget, som kan have indvirkning på din uddannelse, uden at du har været i kontakt med din lokale 3F-afdeling. Der er nemlig en grund til, at man vil ophæve en uddannelsesaftale, og hvis du venter med at underskrive, kan 3F hjælpe dig.

Prøvetid

De første tre måneder, du er i lære, er prøvetid. Her kan både du og din mester ophæve uddannelsesaftalen uden at begrunde det. Eventuelle skoleperioder tæller ikke med.

Arbejdstid

Din ugentlige arbejdstid er 37 timer.

Forsikrings- og sundhedsordning

Lærlinge på byggeriets område er omfattet af PensionDanmarks forsikringsregler om kritisk sygdom, invaliditet og dødsfald. Sundhedsordningen sikrer dig adgang til gratis fysioterapi og kiropraktik, hurtig diagnosticering af for eksempel arbejdsskader, hurtig udredning og hurtig behandling.

Vigtigt: Din virksomhed skal tegne forsikringen, når de ansætter dig som lærling.

Ferie

Som lærling har du ret til ferie. Med der er forskellige regler og aftaler for de enkelte overenskomster om løn under din ferie.

Du har ret til ferie i 25 dage i både det første og det andet hele ferieår, efter dit uddannelsesforløb er startet. For elever omfattet af overenskomst mellem 3F og DI gælder følgende:

Er du startet på din uddannelsesaftale i perioden 2. september til 31. oktober, så har du ret til betalt ferie i fem uger i den ferieafholdelsesperiode, der knytter sig til ferieåret.

Er dit ansættelsesforholdet begyndt i perioden 1. november - 30. juni, har du ret til tre ugers betalt hovedferie i hovedferieperioden og to ugers betalt ferie med løn i forbindelse med jul og nytår.

Ved virksomhedslukning før hovedferieperioden betales i stedet fem dages ferie under virksomhedslukningen samt en uges ferie i forbindelse med jul og nytår.

Er du startet på din uddannelsesaftale 1. juli til 31. august, så optjener du 2,08 betalt feriedag pr. måned i perioden. Du har ret til betalt ferie for første hele ferieafholdelsesperiode med 25 dages betalt ferie begyndende fra den 1. september. Lønnen betales af den arbejdsgiver, hvor du er ansat når ferien afholdes.

Når du er startet

Hvis du ikke har optjent feriegodtgørelse til alle feriedage, skal din arbejdsgiver betale for de resterende feriedage. Du skal bruge din optjente feriegodtgørelse først.

Har du ikke optjent feriepenge, betaler din arbejdsgiver løn i din ferie.

Hvis du har optjent feriepenge fra en anden ansættelse, skal disse bruges først. Hvis du er startet på din uddannelse efter 1. juli, betaler din arbejdsgiver en uges ferie med løn i forbindelse med førstkommende jule- og nytårsperiode.

Hvis du er i tvivl, så kontakt din tillidsrepræsentant eller din lokale 3F-afdeling.

Særlige fridage

Overenskomsten kan indholde aftaler om andre særlige fridage, for eksempel 1. maj og grundlovsdag.

Hvis du har fri på andre dage, fremgår det af din overenskomst. Under skoleophold er det skolens regler, der gælder.

Pension

Du skal have pension, når du er 18 år og har seks måneders erhvervs erfaring. Fritidsjob er også erhvervs erfaring.

Sygdom

Hvis du bliver syg, skal du straks meddele det til din arbejdsgiver. Hvis du er på skole, skal skolen også underrettes.

Straks betyder, at det skal ske hurtigst muligt og normalt ved arbejdstidens begyndelse.

Løn under sygdom: Normalt har du ret til løn under sygdom. Der kan dog være anciennitetsregler i din overenskomst, som bestemmer, hvornår du vil få løn under sygdom i den første del af din læretid. Her vil du dog have ret til sygedagpenge.

Hvis du bliver syg i længere tid, vil din uddannelsesaftale blive forlænget. Det kan din skole hjælpe dig med. Det gælder også ved barsel.

Din arbejdsgiver har ansvaret for, at du er forsikret i tilfælde af arbejdsulykker, uheld og så videre.

Ferie- og søgnehelligdagsbetaling af akkordoverskud

Af alt akkordoverskud betales 12,5 procent feriegodtgørelse samt 12,9 procent søgnehelligdagsbetaling, der stiger til 14,7 procent 1. marts 2024 (se overenskomst). Beløb optjent i forudgående indtjeningsår udbetales til hovedferien (sommerferie) i efterfølgende år.

Ferie- og søgnehelligdagsbetaling af akkordoverskud er ikke omfattet af modregningsreglerne.

Feriegodtgørelse af overarbejde

Der skal betales 12½ % i feriegodtgørelse af overarbejdsbetaling.

Beløb optjent i forudgående optjeningsår udbetales til hovedferien i efterfølgende ferieår.

Feriegodtgørelse af overarbejde er ikke omfattet af modregningsreglerne.

Feriefridage

Du optjener ret til en halv feriefridag pr. måneds ansættelse, dog max. fem feriefridage pr. kalenderår. I de øvrige kalenderår har du ret til fem feriefridage pr. kalenderår.

Dine fem feriefridage betales ved afholdelse af feriefridagene med den aktuelle elevløn. Feriefridagene placeres efter ferielovens regler om placering af restferie.

Du kan kun holde fem feriefridage pr. kalenderår, uanset eventuelt jobskifte i løbet af kalenderåret. Hvis du ikke når at holde dine feriefridage, skal du have pengene udbetalt.

Særlig opsparing

Du skal have en særlig opsparingsordning, hvor arbejdsgiveren betaler følgende beløb, fra begyndelsen af den lønninguge, hvori:

1. marts 2024	5 %
1. marts 2026	6 %
1. marts 2027	7 %

Feriepenge indgår i beløbet.

Du skal have pengene udbetalt sammen med lønnen for december måned. Efter aftale kan beløbet i stedet indbetales på din pensionskonto.

Når du stopper, udbetales saldoen sammen med den sidste løn.

Feriegodtgørelse i forbindelse med fratræden

Ved fratræden under eller efter læreforholdets udløb ydes feriegodtgørelse med 12,5 % af lønnen (dog ikke af den løn, der er udbetalt under ferie) for det indeværende optjeningsår, samt for den del af tidligere optjeningsår, for hvilken du ved din fratræden endnu ikke har afholdt ferie.

Session

Elever gives den fornødne frihed med løn til deltagelse i session.

Fastsættelse af løntrin i læretiden

Udlæringsdatoen er afgørende for, hvornår du skifter løntrin – løntrin 1 er altid variabel, løntrin 2, 3 og 4 gælder for et år ad gangen.

Er du i tvivl om, hvilken løn du skal have, er du altid velkommen til at kontakte din lokale 3F-afdeling, så vil de vejlede dig.

Forsikringsydelse til elever/lærlinge

1. Elever/lærlinge, der ikke allerede er omfattet af en arbejdsgiverbetalt pensions- eller forsikringsordning, har krav på følgende forsikringsydelse:
  - Løbende pension ved førtidspension: årligt 33.000 kr.
  - Invalidesum: maksimalt 100.000 kr.
  - Engangsbeløb ved visse kritiske sygdomme: 100.000 kr.
  - Engangsbeløb ved dødsfald: 100.000 kr.
  - PensionDanmark Sundhedsordning
2. Virksomheden betaler udgifterne ved ordningen, der etableres i regi af PensionDanmark.
3. Hvis eleven overgår til at være omfattet af PensionDanmark, ophører virksomhedens forpligtelse efter denne bestemmelse.

Sundhedsordning

Gælder for overenskomster indgået mellem 3F og DI eller Dansk Håndværk.

- PensionDanmark Sundhedsordning sikrer hurtig og ubegrænset behandling for problemer i led, muskler og sener.
- Du kan få behandling hos kiropraktor, fysioterapeut, zoneterapeut og massør.
- Ordningen giver også adgang til tre typer rådgivning over telefonen: krisepsykologhjælp, misbrugsrådgivning og vejledning om behandlingstilbud i det offentlige sundhedsvæsen.

PensionDanmark Sundhedsordning giver adgang til onlinelæge, du ellers selv skulle have betalt for. Du har mulighed for telefonrådgivning for hurtig behandling, for eksempel i forbindelse med krisepsykolog, misbrugsrådgivning med videre. Kommer du ud for en ulykke eller bliver ramt af alvorlig sygdom, kan du gøre brug af "Hurtig diagnose". Se [Pension.dk](https://www.pension.dk).

Arbejds miljø og sikkerhed

Dit helbred er vigtigt!

Du har krav på et sundt og sikkert arbejdsmiljø.

Bliver du sat til arbejdsopgaver, du ikke mener er sikkerhedsmæssige forsvarlige, så kontakt 3F.

Det gælder også dit psykiske arbejdsmiljø.

Hvis uheldet er ude

Kommer du til skade, imens du er på arbejde, så kontakt 3F.

Lønindplaceringstabel

Lærlingelønninger i træfagenes byggeuddannelse specialet tømrer

Udlært efterår 2025

01/01/2021	28/02/2022	27/09/2022	01/05/2023	27/09/2023	01/01/2024	27/09/2024	01/05/2025	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
69,15	70,30	84,95	88,75	101,10	104,65	126,35	131,40	-

Udlært forår 2026

01.03.2022	28.03.2023	01.05.2023	01.01.2024	28.03.2024	28.03.2025	01.05.2025	01.03.2026	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
70,3	84,95	88,75	91,90	104,65	126,35	131,40	136,00	-

Udlært efterår 2026

01.03.2022	01.05.2023	26.09.2023	01.01.2024	26.09.2024	01.05.2025	26.09.2025	01.03.2026	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
70,30	73,45	88,75	91,90	104,65	108,85	131,40	136,00	-

Udlært forår 2027

01.05.2023	01.01.2024	18.03.2024	18.03.2025	01.05.2025	01.03.2026	18.03.2026	01.03.2027	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
73,45	76,05	91,90	104,65	108,85	112,65	136,00	140,75	-

Udlært efterår 2027

01.05.2023	01.01.2024	27.09.2024	01.05.2025	27.09.2025	01.03.2026	27.09.2026	01.03.2027	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
73,45	76,05	91,90	95,60	108,85	112,65	136,00	140,75	-

Udlært forår 2028

01.01.2024	31.03.2025	01.05.2025	01.03.2026	31.03.2026	01.03.2027	31.03.2027		
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
76,05	91,90	95,60	98,90	112,65	116,60	140,75	-	-

Udlært efterår 2028

01.01.2024	01.05.2025	29.09.2025	01.03.2026	29.09.2026	01.03.2027	29.09.2027		
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
76,05	79,10	95,60	98,90	112,65	116,60	140,75	-	-

Udlært forår 2029

01.05.2025	01.03.2026	23.03.2026	01.03.2027	23.03.2027				
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Udlært
79,10	81,85	98,90	102,40	116,60	-	-	-	-

Lønindplaceringstabel

EUX lærlingelønninger

Udlært efterår 2025

01.02.2021	31.01.2022	28.02.2022	30.01.2023	01.05.2023	01.01.2024	29.01.2024	01.05.2025	27.01.2025	01.05.2025
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5	
69,15	83,50	84,95	96,75	101,10	104,65	126,35	131,40	142,40	146,15

Udlært forår 2026

26.07.2021	28.02.2022	01.08.2022	01.05.2023	31.07.2023	01.01.2024	29.07.2024	01.05.2025	28.07.2025	01.03.2026
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5	
69,15	70,30	84,95	88,75	101,10	104,65	126,35	131,40	146,15	149,65

Udlært efterår 2026

31.01.2022	28.02.2022	30.01.2023	01.05.2023	01.01.2024	29.01.2024	27.01.2025	01.05.2025	26.01.2026	01.03.2026
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5	
69,15	70,30	84,95	88,75	91,90	104,65	126,35	131,40	146,15	149,65

Udlært forår 2027

01.08.2022	01.05.2023	31.07.2023	01.01.2024	29.07.2024	01.05.2025	28.07.2025	01.03.2026	27.07.2026	01.03.2027
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5	
70,30	73,45	88,75	91,90	104,65	108,85	131,40	136,00	149,65	153,15

Udlært efterår 2027

30.01.2023	01.05.2023	01.01.2024	29.01.2024	27.01.2025	01.05.2025	26.01.2026	01.03.2026	01.02.2027	01.03.2027
Trin 1			Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5
70,30	73,45	76,05	91,90	104,65	108,85	131,40	136,00	149,65	153,15

Udlært forår 2028

31.07.2023	01.01.2024	29.07.2024	01.05.2025	28.07.2025	01.03.2026	27.07.2026	01-03.2027	26.07.2027	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5	
73,45	76,05	91,90	95,60	108,85	112,65	136,00	140,75	153,15	-

Udlært efterår 2028

29.01.2024		27.01.2025	01.05.2025	26.01.2026	01.03.2026	01.02.2027	01.03.2027	31.01.2028	
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 5		Trin 5	
76,05	-	91,90	95,60	108,85	112,65	136,00	140,75	153,15	-

Udlært forår 2029

29.07.2024	01.05.2025	01.08.2025	01.03.2026	01.08.2026	01.03.2027	01.08.2027			
Trin 1		Trin 2		Trin 3		Trin 4		Trin 5	
76,05	79,10	95,60	98,90	112,65	116,60	140,75	-	-	-

Overenskomst mellem 3F og Dansk Byggeri

Bygningsoverenskomsten, gulvoverenskomsten og bygningsoverenskomsten Dansk Håndværk

Løn

Løntrin	Pr. 1/5-2025 kr. pr. time	Pr. 1/3-2026 kr. pr. time	Pr. 1/3-2027 kr. pr. time
1 (variabel)	79,10	81,85	84,75
2 (52 uger)	95,60	98,90	102,40
3 (52 uger)	108,85	112,65	116,60
4 (52 uger)	131,40	136,00	140,75

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Ungarbejdere og for praktikanter under 18 år

Løntrin	Pr. 1/5-2025 kr. pr. time	Pr. 1/3-2026 kr. pr. time	Pr. 1/3-2027 kr. pr. time
15 til 16 år - 40 % af minimallønsatsen for voksne	58,45	59,85	61,25
16 til 17 år - 50 % af minimallønsatsen for voksne	73,10	74,95	76,60
17 til 18 år - 70 % af minimallønsatsen for voksne	102,30	104,75	107,20

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Pension

Lærlinge bliver omfattet af pensionsordningen, når de er fyldt 18 år og har optjent seks måneders erhvervsarbejde.

Pension

1. Virksomheden betaler pension for voksne medarbejdere, der er fyldt 18 år, og som i seks måneder har arbejdet under en overenskomst mellem forbundene i BAT-Kartellet og DI eller Tekniq, eller i en tilsvarende periode har haft erhvervsarbejde.
2. Pensionsbidraget udgør 13 procent af den ansattes ferieberettigede løn plus ferie- og søgnehelligdagsbetaling. Den ansatte betaler 2 procent af bidraget, og arbejdsgiveren betaler 11 procent.
3. Den enkelte medarbejder kan foretage supplerende indbetalinger via arbejdsgiveren.

Pensionsbidraget

	Virksomheden	Medarbejder	I alt
18 år	11,0 %	2,0 %	13,0 %

Voksenelever

- 1. maj 2025: 146,15 kr. pr. time
- 1. marts 2026: 149,15 kr. pr. time
- 1. marts 2027: 153,15 kr. pr. time

Rejsearbejde

Hvis din virksomhed udsender dig til arbejde, der ligger mere end 110 km fra din bopæl, skal du have dækket udgifter til kost og logi på hotel, kro eller lignende. Hvis I bliver enige om, at du selv sørger for kost og logi, skal du have udbetalt statens takster for kost og logi som i 2025 er 597,- for kost og 256,- for logi. Derudover skal du i alle tilfælde have udbetalt 149,25 i skattefri godtgørelse pr. døgn til småfor-nødenheder.

Forsikringsydelse

Hvis du ikke allerede er omfattet af pensions- eller forsikringsydelse, vil du fremover have krav på invalidepension, invalidesum, dødsfaldssum samt forsikring ved kritisk sygdom. Omkostningerne ved ordningen afholdes af virksomheden.

Det betyder

- At du som standard kan få 100.000 kr. hvis du får visse kritiske sygdomme.
- Du har ret til løbende pension ved førtidspensionering på 33.000 kr. årligt.
- At dine efterladte får en udbetaling på 100.000 kr., hvis du dør.

Kørepenge

Som ved øvrige medarbejderes sats.

Køretid

Køretid er 50 % af øvrige medarbejderes sats.

Værktøj

Virksomheden udleverer værktøj efter den værktøjsfortegnelse, som Det faglige udvalg for Træfagenes Byggeuddannelser har lavet. Se www.bygud.dk.

Værnemidler

Alle værnemidler skal betales fuldt ud af din arbejdsgiver, herunder sikkerhedsfodtøj, som udleveres første gang ved påbegyndelse af uddannelsen.

Arbejdstøj

Du har i hvert uddannelsesår ret til at modtage 2 sæt arbejdstøj, leveret af virksomheden – første gang efter endt prøvetid. Arbejdstøjet skal være af sædvanlig og god kvalitet.

**Ferie-/feriefridage/
søgnehelligdage**

På ferie-, feriefridage og søgnehelligdage betales løn. Se i øvrigt afsnittet om ferie.

Særlig opsparing

For elever, oprettes en særlig opsparingsordning, hvortil arbejdsgiveren af den ferieberettigede løn betaler følgende beløb:

- 1. marts 2024, indgår: 5 %
- 1. marts 2026, indgår: 6 %
- 1. marts 2027, indgår: 7 %

Beløbet udbetales sammen med lønnen for december måned.

**Kompensation for afskaffelsen
af store bededag**

Fra 2024 findes store bededag ikke længe og er dermed en almindelig arbejdsdag. Det betyder, at din årlige arbejdstid øges. Så hvis du for ferie med løn, har du krav på kompensation. Som kompensation skal du ifølge lovgivningen have udbetalt et tillæg på 0,45 % af årslønnen, enten hver måned eller sammen med ferietillægget.

Overarbejde

Beordret overarbejde betales for de første 3 timer pr. dag med et tillæg af 50 %. Efterfølgende timer betales med et tillæg af 100 %.

Overarbejde på lørdage betales fra normal hverdagsarbejdstids begyndelse med 50 % tillæg for de første 3 timer. For de efterfølgende timer betales 100 %.

Søn- og helligdagsarbejde samt natarbejde betales med et tillæg af 100 %. For overarbejde på lørdage samt søn- og helligdage betales for mindst 4 timer.

Elever der udfører overarbejde betales udover lønnen 12½ % i feriegodtgørelse, der betales til hovedferien.

Overenskomst mellem 3F og Glarmesterlauget

Løntrin	Pr. 1/5-2025 kr. pr. time	Pr. 1/3-2026 kr. pr. time	Pr. 1/3-2027 kr. pr. time
1 (26)	78,00	80,73	83,56
2 (52 uger)	93,55	96,82	100,21
3 (52 uger)	110,15	114,00	117,99
4 (52-86 uger)	132,52	137,15	141,96

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Ungarbejdere og for praktikanter under 18 år

Løntrin	Pr. 1/5-2025 kr. pr. time	Pr. 1/3-2026 kr. pr. time	Pr. 1/3-2027 kr. pr. time
15 til 16 år - 40 % af minimallønsatsen for voksne	58,45	59,85	61,25
16 til 17 år - 50 % af minimallønsatsen for voksne	73,10	74,85	76,60
17 til 18 år - 70 % af minimallønsatsen for voksne	102,30	104,75	107,20

Satserne skal afregnes for den uge, hvori 1. marts falder. Satserne er minimumsløn. Du må gerne få mere.

Pensionsbidraget

	Virksomheden	Medarbejder	I alt
Fra 18 år	11,15 %	2,0 %	13,15 %

Voksenelever

- 1. maj 2025: 146,15 kr. pr. time
- 1. marts 2026: 149,63 kr. pr. time
- 1. marts 2076: 153,15 kr. pr. time

Pension

Du er omfattet af pensionsordningen, når du er fyldt fyldt 18 år og har haft 6 måneders erhvervsarbejde.

Rejsearbejde

Hvis din virksomhed udsender dig til arbejde hvor du skal overnatte, skal mester sørge for kost og logi på hotel eller pensionat eller betale dokumenterede udgifter hertil. Derudover skal du have udbetalt 130,25 kr. i skattefri godtgørelse pr. døgn til småfornödenheder.

Værktøj

Du skal have værktøj fra arbejdsgiveren efter den værktøjsfortegnelse, som Glarmesterfagets Faglige Udvalg har lavet. Se www.blivglarmester.dk.

Arbejdstøj

Du har i hvert uddannelsesår ret til at modtage 2 sæt arbejdstøj, henholdsvis et sommer- og et vintersæt, leveret af virksomheden, første gang efter endt prøvetid. Arbejdstøjet skal være af sædvanlig god kvalitet.

Værnemidler

Alle værnemidler skal betales fuldt ud af din arbejdsgiver, herunder sikkerhedsfodtøj, som udleveres første gang ved påbegyndelse af uddannelsen.

Ferie-/feriefridage/søgnehelligdage

På ferie-, feriefridage og søgnehelligdage betales løn. Se i øvrigt afsnittet om ferie.

Særlig opsparing

For elever, oprettes en særlig opsparingsordning, hvortil arbejdsgiveren af den ferieberettigede løn betaler følgende beløb:

- 1. marts 2024, indgår: 5 %
- 1. marts 2026, indgår: 6 %
- 1. marts 2027, indgår: 7 %

Kompensation for afskaffelsen af store bededag

Fra 2024 findes store bededag ikke længere og er dermed en almindelig arbejdsdag. Det betyder, at din årlige arbejdstid øges. Så hvis du for ferie med løn, har du krav på kompensation. Som kompensation skal du ifølge lovgivningen have udbetalt et tillæg på 0,45 % af årslønnen, enten hver måned eller sammen med ferietillægget.

Overarbejde

For overarbejde betales for de første 2 timer et tillæg på 50 % og for de efterfølgende timer et tillæg på 100 %. Søn- og helligdagsarbejde samt tilkald til natarbejde betales med et tillæg af 100 %. For overarbejde på lør-, søn- og helligdage betales for mindst 2 timer.

Elever der udfører overarbejde betales udover lønnen 13 ½% i feriegodtgørelse, der betales til hovedferien.

Ophold på skolehjem

Til indkvarterede elever ydes godtgørelse af befodringsudgifter til og fra indkvarteringsstedet og for rejsen mellem dette og den sædvanlige bopæl i forbindelse med weekends, påske- og juleferie, såfremt afstandsbetiigelser er opfyldt.

Lærlinge, der er nødt til at overnatte på skolen i forbindelse med skoleophold, hvor virksomheden ikke skal betale for kost og logi, kan trække udgiften fra i skat. Fradraget skal dog vurderes i hvert enkelt tilfælde, derfor er det vigtigt at du kontakter det lokale Skattecenter for at blive vejledt i at udfylde din selvangivelse korrekt.

Hele overenskomsten kan læses på www.3F.dk

Har du spørgsmål vedrørende dit arbejdsforhold eller ungdomsarbejdet i 3F, så kan du kontakte din lokale 3F-afdeling. Er du i tvivl om, hvilken afdeling du tilhører, så tjek www.3F.dk/afdeling eller ring til 3F's forbund på 70 300 300. Telefonnumre og mail-adresser til de lokale afdelinger finder du også på www.3F.dk.

Hvad nu hvis...

I langt de fleste tilfælde kører alt, som det skal, men det kan jo gå galt – og hvad skal du så gøre, hvis:

Min mester fyrer mig?

De første tre måneder af elevtiden er prøvetid, hvor både du og din mester kan opsige aftalen uden begrundelse. Efter de første tre måneder kan uddannelsesaftalen normalt ikke opsiges. Hvis det sker, skal du straks kontakte din lokale 3F-afdeling.

Mit praktiksted går konkurs?

Hvis dit praktiksted går konkurs, skal du øjeblikkeligt kontakte din lokale 3F-afdeling. Vi kan sikre din løn gennem Lønmodtagernes Garantifond. Ofte kan vi også hjælpe med at finde et nyt praktiksted.

Jeg bliver uenig med mit praktiksted?

Uenigheder mellem elev og praktiksted søges i første omgang klaret ved lokal forhandling. Det faglige udvalg for din uddannelse vil senere blive inddraget i sagen. Men kontakt din lokale 3F-afdeling, før det løber af sporet.

Jeg bliver gravid?

Bliver du gravid og/eller skal du have barsel, så kontakt fagforeningen.

Logbog for praktikperioder

I henhold til Loven om erhvervsuddannelser skal virksomheden udarbejde praktik-erklæringer over elevens praktikforløb i praktikvirksomheden. De enkelte praktik-erklæringer skal underskrives og afleveres til skolen efter afslutningen af hvert enkelt praktikophold.

Branchen ønsker at forenkle virksomhedens arbejde med de lovbefalede praktik-erklæringer og anerkender derfor en udfyldt logbog som dokumentation for de enkelte praktikperioder og uddannelsen i praktikvirksomheden.

Ved uddannelsens afslutning og elevens svendep prøve udgør den udfyldte og underskrevne logbog den særlig afsluttende praktikerklæring, der dokumenterer virksomhedens indstilling af eleven. Logbogen skal derfor være afleveret på sidste skoleophold for at give adgang til svendep prøven. Dette fremgår af skemaet for den sidste praktikperiode.

De enkelte praktikerklæringer i logbogen er udformet som vurderingsskemaer og tilrettelagt som et aktivt kommunikationsværktøj, hvor virksomhed, læresvend, faglærer/kontaktlærer og elev løbende kan få et overblik over fremdriften i hele uddannelsesforløbet. Samtidigt benyttes logbogen til at tage et konkret bestik af, hvilke kompetencer eleven indtil nu har opnået, og hvilke, der endnu mangler, når det videre uddannelsesforløb planlægges.

Det faglige udvalg anbefaler derfor, at det konkrete arbejde med at udfylde logbogen foregår ved en samtale mellem eleven og virksomhedens elevansvarlige.

Nyttige hjemmesider:
www.bygdud.dk

3F Ungdom

I 3F Ungdom laver du fagforeningsarbejde sammen med andre unge. Vi arrangerer kurser, hvor du lærer metoder og redskaber, som gør dig stærkere på din arbejdsplads.

Du kan blive aktiv i din lokalafdeling sammen med dine kolleger og stå i spidsen for faglige aktiviteter. Find din lokale ungdomsansvarlige på www.3Fu.dk og hør hvordan.

Du kan også blive aktiv i den gruppe i 3F, som du er tilknyttet.

Find din grupperepræsentant på www.3Fu.dk og hør mere.

Lokale uddannelsesudvalg

Få indflydelse på din uddannelse. På din erhvervsskole er der et elevråd og et lokalt uddannelsesudvalg, hvor du kan få direkte indflydelse på din uddannelse. Du kan finde dine repræsentanter på www.bygud.dk eller ved at kontakte din lokale 3F-afdeling.

Vi er din fagforening

Vi er din fagforening, fordi vi har lavet uddannelsen til dit fag.

Vi er din fagforening, fordi vi forhandler dine vilkår – både som elev og som faglært.

Fagforeningen er din hjælp og støtte i hele arbejdslivet.

Det er billigere end du tror.

www.3F.dk/afdeling
Afdelingens stempel:

Få mere at vide
Ring 70 300 300
www.3Fungdom.dk
Mail: 3Fu@3F.dk